

12. Rybak N. Islandiia z ryukzakom / N. Rybak [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://pro.gorgany.com/islandiya-z-ryukzakom-vrazhayucha-dostupnist-nejmovirnoyi-pryrody/>
13. Tonkosty turyzma. Islandyia [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupa : <https://tonkosti.ru/%D0%98%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D1%>
14. Tseny v Yslandyy na edu 2017 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupa : <https://chastnosti.com/tseny-v-islandii-na-edu-2017.html>
15. Ekonomyka y ynfrastrukturna strany: osnovnye poniatiya [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupa : <http://countrystudies.ru/ekonomika.html>
16. Icelandic Tourist Board [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.ferdamalastofa.is/en/research-and-statistics/tourism-in-iceland-in-figures>
17. Statistic Iceland [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.statice.is/statistics/environment/water/water/>.

Копачинская Галина, Агапова Ирина. Влияние современной туристической инфраструктуры на развитие туризма в Исландии. Рассмотрено современную туристическую инфраструктуру Исландии. Проанализированы её особенности и влияние на развитие туризма в Исландии. Отражены уровень обеспечения и ценовая политика современной туристической инфраструктуры Исландии. Рассмотренно характеристику развития, классификации и обеспечения средствами размещения и питания в стране.

Ключевые слова: туристическая инфраструктура, средства размещения и питания, транспортная инфраструктура, туризм, Исландия.

Kopachynska Galina, Ahapova Iryna. The Influence of Modern Tourism Infrastructure on Tourism Development in Iceland. The article examines the modern tourism infrastructure of Iceland. The features and impact of tourism infrastructure on the development of tourism in Iceland were analyzed. Iceland's level of tourism infrastructure is shown. The pricing policy of tourist activity in the state is studied. The characteristics of development, classification and provision of accommodation and nutrition resources in the country were investigated. The connection between the development of tourism infrastructure and tourism in the state is considered, conclusions are drawn from this question.

Key words: tourist infrastructure, accommodation and food, transport infrastructure, tourism, Iceland.

Стаття надійшла до редколегії
21.09.2018 р.

УДК 911.3:338.48(436)

**Оксана Пікулик,
Марина Захарунь**

Особенности развития туристической галузі в Австрии

Досліджуються сучасні особливості розвитку туризму в Австрії. Проаналізовано основні показники туристичної сфери країни. Відзначено високий рівень розвитку туристичної інфраструктури в країні. Виявлено, що в країні створено всі передумови для надання високоякісних туристичних послуг. Показано місце Австрії серед країн світу за індексом конкурентоспроможності туризму. Здійснено аналіз показників, що стосуються доходів від туризму. Відзначено, що в країні спостерігається позитивна динаміка надходжень від іноземного туризму. Виявлено, що Австрія є європейським лідером стосовно доходів від туризму на душу населення. Охарактеризовано динаміку туристичних потоків країни. Відзначено, що іноземний туризм значно переважає над внутрішнім. Досліджено регіональні відмінності туристичних потоків в Австрії. Відзначено країни, які є головними постачальниками туристів в Австрію. Досліджено особливості та основні напрями регіональної туристичної політики країни. Визначено основні пріоритетні завдання розвитку туристичної сфери в Австрії.

Ключові слова: туристична галузь, Австрія, індекс конкурентоспроможності туризму, туристична інфраструктура, туристична політика, туристична діяльність.

Постановка наукової проблеми та її значення. Австрія належить до числа найбільш процвітаючих та інноваційних країн Європейського Союзу. Країна не лише характеризується стабільним економічним розвитком, високорозвиненою інфраструктурою, наявністю добре освічених та висококваліфікованих працівників та високою якістю життя, а й привабливим місцем для відпочинку. Туризм є важливою галуззю економіки Австрії, країна посідає помітне місце на міжнародному туристичному ринку. Австрія має репутацію безпечного місця призначення. Такий хороший імідж особливо важливий під час криз. Австрія отримала міжнародне визнання за високий рівень освіти у сфері туризму, оскільки кваліфікований та доброзичливий персонал є одним із найважливіших чинників якісного туристичного обслуговування в країні [8]. Високий рівень розвитку міжнародного туризму в Австрії має позитивний вплив на економіку країни та приносить значні фінансові надходження. Аналіз позитивного досвіду розвитку туристичної сфери країни викликає науковий інтерес. Тому вивчення сучасних особливостей розвитку туристичної сфери Австрії є актуальним питанням наукових досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти розвитку туристичної сфери в Австрії досліджується у працях таких науковців, як С. Н. Морозова, М. М. Капланець, В. О. Патійчук, А. Русанова, Е. Сераль та ін. Зокрема, аналіз розвитку основних видів туризму здійснено в працях С. Н. Морозової [2]. М. М. Капланець досліджує туристично-рекреаційні ресурси Австрії [1]. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Австрії характеризуються в статті В. О. Патійчука [3]. Ресурсна база розвитку туризму в Австрії досліджувалася А. Русановою [4]. Економічний вплив туризму в Австрії висвітлюється в дослідженнях Егон Смераль [6]. Проте сучасні особливості розвитку туристичної галузі в Австрії у вітчизняній науковій літературі висвітлені недостатньо, що й зумовлює актуальність досліджуваної тематики.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є виявлення сучасних особливостей розвитку туристичної галузі в Австрії. Основними завданнями є аналіз основних показників, що характеризують туристичну сферу Австрії та її роль в економіці країни, характеристика туристичних потоків країни, виявлення проблем і перспектив розвитку туристичної сфери країни.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Австрія займає позицію одного з провідних туристичних напрямів у світі. Розвиток туризму в Австрії зумовлюється, з одного боку, наявністю туристичних ресурсів, таких як Альпи, Дунай, багата історія та культура країни, чудові міста, ріки та озера, а, з іншого – добре розвиненою інфраструктурою, економічною, політичною та соціальною стабільністю, високою якістю життя та рівнем обслуговування, а також вигідним географічним положенням у центрі Європи.

Туристична галузь в Австрії представлена такими видами туризму, як культурно-пізнавальний, рекреаційний, екскурсійний, лікувально-оздоровчий, розважальний, спортивний, у тому числі гірськолижний, альпінізм. Найбільш поширеними регіонами для іноземних туристів є землі Тіроль, Зальцбург, Відень і Каринтія [4]. Розвиток туристичної сфери забезпечується необхідною інфраструктурою. В Австрії діє 1098 канатних доріг і підйомників, 23 700 гектарів гірськолижних трас, 60 % із яких мають можливість штучного засніження. В країні проходять кожен шості гірськолижні змагання у світі. Крім того, в країні є шість національних заповідників, 48 природних парків, 695 гірських вершин висотою понад 3000 метрів та 74 276 км пішохідних туристичних маршрутів [5].

У країні створено хороші можливості для розвитку бізнес-туризму. В Австрії знаходиться понад 200 конгрес-готелів, 80 конгрес-холів та виставкових залів та інших спеціальних приміщень, що дає змогу проводити 4300 конгресів, 8500 конференцій, приваблюючи велику кількість бізнес-туристів. Відень входить у п'ятірку найважливіших міст конгрес-туризму в світі [5].

Туризм відіграє важливу роль в економіці Австрії. У 2016 р. пряий внесок туристичної сфери у ВВП країни досягнув 19,5 млрд євро, що становить 5,6 % від загального ВВП [14]. В туристичній індустрії Австрії зайнято близько 293,1 тис. осіб. У 2016 р. міжнародні надходження перевищили міжнародні витрати в Австрії приблизно на 8,8 млрд євро, що на 632 млн євро більше, ніж у 2015 р. В країні спостерігається позитивна динаміка надходжень від іноземного туризму (рис. 1). Загалом доходи від в'їзного туризму склали 17,4 млрд євро, тобто на 1 млрд євро більше порівняно з 2015 р. [11]. Загальний прибуток від туризму в Австрії складає 40 мільярдів євро [6].

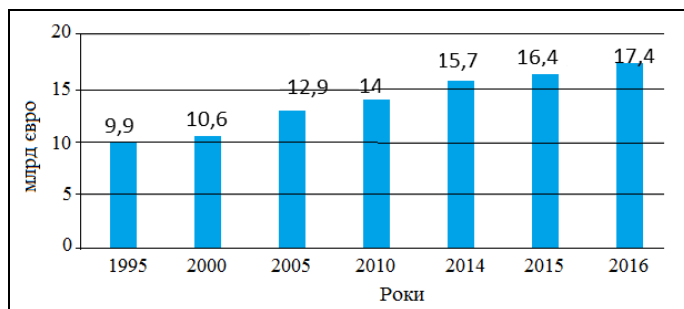

Рис. 1. Фінансові надходження від іноземного туризму в Австрії в 1995–2016 рр., млрд євро [10]

Австрія є привабливим місцем для відпочинку. Тут створено всі передумови для надання високоякісних туристичних послуг. Це зумовлює зростання туристичних потоків у країні, сприяє зростанню доходів від туристичної діяльності. Завдяки цьому Австрія сьогодні є європейським лідером стосовно доходів від туризму на душу населення (рис. 2). Зокрема, цей показник в країні становить 1936 євро, що втричі більше, ніж в Італії (582 євро) та Франції (616 євро), та майже в п'ять разів більше, ніж у Німеччині (392 євро) [10].

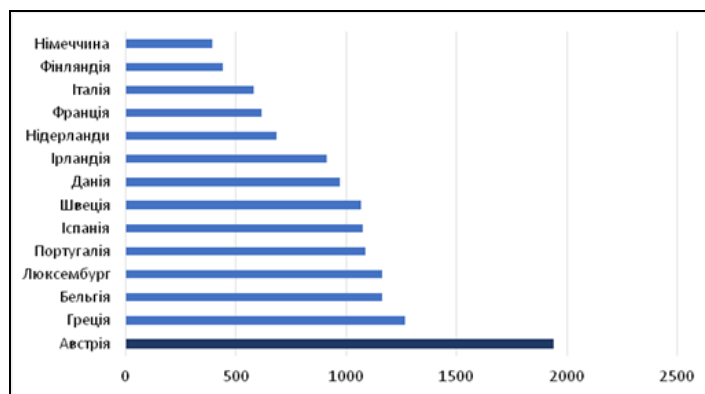

Рис. 2. Доходи від туризму на душу населення в окремих країнах Європи, євро

Щорічно Всесвітній економічний форум здійснює аналіз найбільш привабливих туристичних напрямів, оцінює потенціал розвитку туризму приблизно в 140 країнах світу. Австрія займає дванадцяте місце у світі за індексом конкурентоспроможності туризму, випереджаючи такі європейські країни, як Португалія, Швеція, Греція та Кіпр, та дещо поступаючись Іспанії, Франції, Німеччині та Італії (рис. 3). З погляду інфраструктури туристичних послуг, Австрія посідає перше місце за даними Всесвітнього економічного форуму [6].

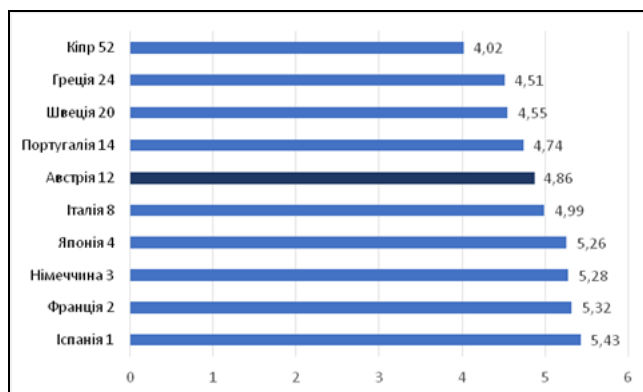

Рис. 3. Рейтинг країн за індексом конкурентоспроможності туризму

Протягом останніх двох років спостерігається тенденція до зростання кількості закладів розміщення, що зумовлено зростанням туристичних потоків та кількості ночівель іноземних та внутрішніх туристів (рис. 4). Особливо помітна позитивна динаміка в період 2015–2017 рр. Зокрема, у 2017 р. в Австрії було зареєстровано 20 885 закладів розміщення, що на 266 більше від попереднього року (20 619) [13].

Аналіз динаміки туристичних потоків у Австрії свідчить про значне переважання іноземного туризму над внутрішнім більш, ніж удвічі. Для іноземного та внутрішнього туризму спостерігається позитивна динаміка протягом останніх років. Зокрема, прибуття іноземних туристів зросло із 24 151 тис. осіб у 2012 р. до 28 121 тис. осіб у 2016 р. (рис. 5.)

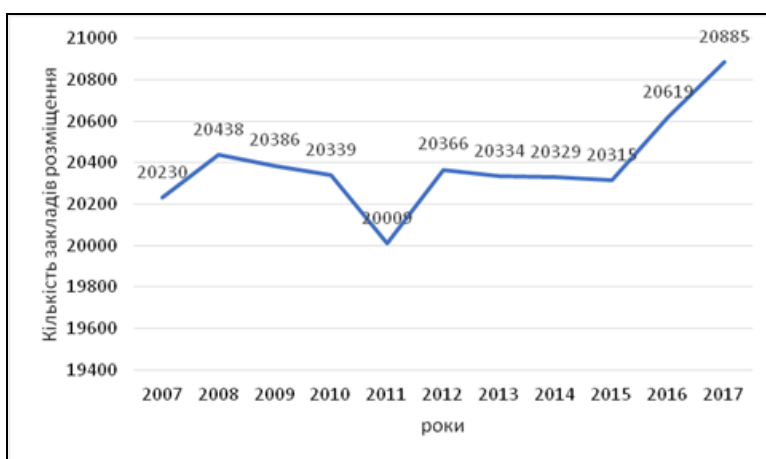

Рис. 4. Динаміка кількості закладів розміщення у Австрії в 2007–2017 рр.

У 2016 р. внутрішні прибуття туристів склали 13,3 млн осіб (на 5,1 % більше) при реєстрації 38 млн ночівель (на 4,4 % більше). Рекордні максимуми були зареєстровані як взимку (з листопада 2016 р. по квітень 2017 р.), так і в літні сезони (з травня по жовтень 2016 р.), відповідно – 5,6 млн та 7,8 млн осіб [11].

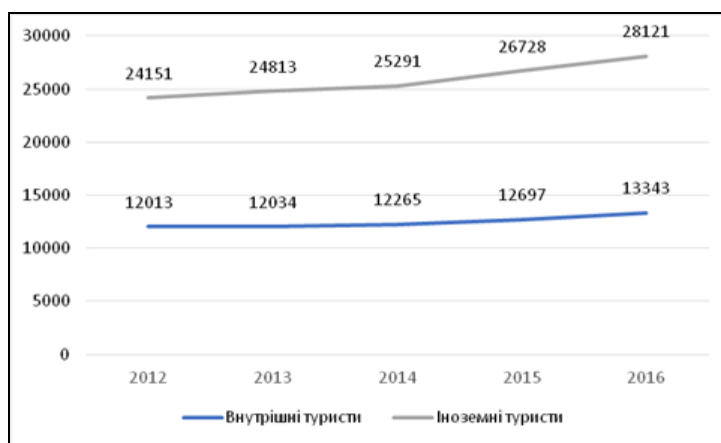

Рис. 5. Динаміка туристичних потоків в Австрії в 2012–2016 рр., тис. осіб

У в'їзному туризмі найбільшу частку займають туристи з Німеччини (12 986 туристів у 2016 р.), Нідерландів (1863 туристів), Швейцарії та Ліхтенштейну (1446 туристів), Італії (1102 туристів) та Великобританії (920 туристів) [11]. На туристів із Німеччини припадає також понад 50 % ночівель усіх іноземних відвідувачів у 2016 р. – 52 653 ночівель, тоді як загалом по Австрії цей показник становив 102 863 [12]. Для виїзного туризму головними країнами призначення є Німеччина (2324 туристів у 2016 р.), Італія (2178 туристів), Кіпр (1416 туристів), Іспанія (628 туристів), Греція (369 туристів) [11].

Якщо розглядати розвиток туристичної сфери в розрізі земель Австрії, то найбільша частка ночівель іноземних та вітчизняних відвідувачів припадає на землі Тіроль (46 955 тис.), Зальцбург (27 510 тис.), Відень (14962 тис.), а найменша – на Бургенланд (3084 тис.) (рис. 6) [12].

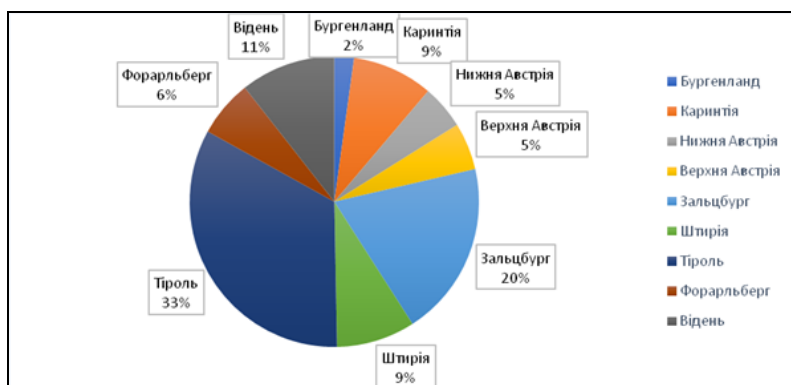

Рис. 6. Ночівля іноземних та вітчизняних відвідувачів у землях Австрії в 2016 р.

У районі Тіроля розміщені найпопулярніші курорти Австрії. Одним із найбільш відомих є Інсбрук, який удвічі був місцем проведення Зимових Олімпійських ігор. У східній частині землі Зальцбург і західній частині Штірії розміщений найбільший гірськолижний регіон Європи – Скі-Амаде. Цей регіон об'єднує 28 гірськолижних курортів, понад 356 гірськолижних трас протяжністю 860 км. На півночі землі Каринтія знаходиться відомий курорт Бад Кляйнкірхайм, розміщений в одній із долин на висоті 1100 м. Тут поряд із гірськолижними трасами розміщені термальні джерела, де туристи можуть скористатися оздоровчими процедурами. Відень є не лише важливим туристичним центром Австрії, а й культурним центром Європи.

Важливе значення в розвитку туристичної галузі країни має ефективна туристична політика як на національному рівні, так і на рівні окремих земель. Національною політикою в галузі туризму в Австрії, починаючи з січня 2018 р., займається Федеральне міністерство сталого розвитку та туризму. Зокрема, нова програма уряду зосереджується на покращенні рамкових умов та ділового середовища та на позиціонуванні Австрії як конкурентоспроможного туристичного напрямку. Національна туристична політика спрямована на зменшення фінансового та адміністративного тягаря для малих та середніх підприємств туристичної індустрії, заходи з підготовки кваліфікованого робочого персоналу, а також розробку та впровадження загальної національної стратегії розвитку туризму. Цей стратегічний підхід також включатиме інші важливі питання, такі як зміцнення національного бренду, інтернаціоналізація ринків, фінансування підприємств, інновації тощо. Співпраця між національним та регіональним рівнями продовжує посилюватися, зокрема, щодо сприяння просуванню туризму на міжнародних ринках. Національною туристичною маркетинговою організацією країни є Австрійське національне туристське бюро (ANTO). Воно фінансується Міністерством (75 %) та Федеральною економічною палатою Австрії (25 %). Основними обов'язками ANTO є дослідження ринку, управління брендами, маркетинг, мережа туризму та надання інформації. У 2016 р. національна адміністрація туризму виділила з бюджету близько 52 млн євро, у тому числі 22,2 млн євро були спрямовані на фінансову підтримку малих та середніх підприємств та управління Австрійським банком розвитку туризму. 24,1 млн євро були спрямовані на річний бюджет ANTO та 5,5 млн євро були виділені Міністерством у формі індивідуальних субсидій для спільного фінансування туристичних проектів та сервісних контрактів. Окрім того, 77,8 млн євро з коштів Європейської програми відновлення було виділено для надання кредитів малим та середнім підприємствам у туристичній галузі. Окрім національного бюджету, всі дев'ять земель мають свої туристичні бюджети для підтримки власних конкретних програм розвитку туризму.

Основними перспективами напрямками політики Австрії у сфері туризму є: необхідність диверсифікувати основні ринки; координувати маркетингові зусилля; заохочувати інвестиції та інновації; покращувати доступність; вирішувати питання зайнятості на ринку праці; розглядати та вирішувати проблеми мобільності туризму та посилювати співпрацю агентств із туризму,

транспорту та навколишнього середовища [11]. Австрія надає великого значення просуванню туризму. Впроваджуються численні заходи для цілеспрямованої та ефективної підтримки інноваційних компаній.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, Австрія є однією з найбільш розвинених туристичних країн у світі. В країні створені сприятливі передумови для розвитку різних видів туризму. Австрія приділяє значну увагу розвитку туристичної інфраструктури та підготовці висококваліфікованих спеціалістів у сфері туристичного обслуговування. Туризм є важливим джерелом надходжень в австрійську економіку, тому країна характеризується високими показниками доходів від туристичної галузі. Розвиток туризму в Австрії характеризується також зростаючою динамікою туристичних потоків, найвищими в Європі показниками доходів від туризму на душу населення, а також високими показниками розвитку інфраструктури туристичних послуг. Найбільша частка туристичних потоків припадає на землі Тіроль, Зальцбург та Відень. Стратегічні завдання розвитку туризму в Австрії на сучасному етапі спрямовані на розвиток туристичного маркетингу, інновацій та зміцнення позицій країни на міжнародному туристичному ринку. Подальші перспективні дослідження пов'язані з детальнішим аналізом регіональних особливостей розвитку туристичної сфери в Австрії та пріоритетів туристичної політики, а також з аналізом специфіки управління туристичною сферою в регіонах країни.

Джерела та література

1. Капланець М. М. Туристсько-рекреаційні ресурси Австрії / М. М. Капланець // Географія та туризм. – 2012. – Вип. 20. – С. 122–132.
2. Морозова С. Н. Туризм в Австрії / С. Н. Морозова – М. : АСТ, 2000. – 122 с.
3. Патійчук В. О. Країнознавча оцінка проблем і перспектив розвитку туризму в Австрії / В. О. Патійчук, Ф. А. Тарасюк // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія : Географічні науки. – 2011. – № 9. – С. 162–170.
4. Русанова А. Характеристика ресурсной базы развития туризма в Австрии / А. Русанова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kraevedenie.net/2009/01/22/tour-austria/>
5. Туризм в Австрии. Федеральное министерство науки, исследований и экономики, Stubenring 1, 1010 Vienna [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bmwf.gv.at
6. Austria Invest in the European Champion for Tourism [Electronic resource]. – Mode of access : https://investinaustria.at/en/downloads/brochures/ABA_Tourism_Austria_2018.pdf
7. Austria Tourist Arrivals [Electronic resource]. – Mode of access : <https://tradingeconomics.com/austria/tourist-arrivals>
8. Economic Significance of Tourism in Austria. ABA Invest in Austria [Electronic resource]. – Mode of access : <https://investinaustria.at/en/sectors/tourism/>
9. Egon Smeral. The economic impact of tourism in Austria / Smeral Egon // The Tourist Review. – 1995. – Vol. 50. – Issue : 3. – P. 18–22 [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/eb058193>
10. European Union Tourism Trends World Tourism Organization (UNWTO) [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419470>
11. OECD Tourism Trends and Policies 2018 [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/tour-2018-en.pdf?expires=1537638339&id=id&accname=guest&checksum=7BAA3114D719D40D454DA09C48791BCE>
12. Statistical Yearbook 2017 [Electronic resource]. – Mode of access : http://wko.at/statistik/jahrbuch/2017_Englisch.pdf
13. The Statistics Portal. Austria [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.statista.com/statistics/413169/number-of-nights-spent-in-short-stay-accommodation-in-austria/>
14. Travel & tourism economic impact 2017. Austria [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impact-research/countries-2017/austria2017.pdf>

References

1. Kaplanets M. M. Turystsko-rekreasiini resursy Avstrii / M. M. Kaplanets // Neohrafiia ta turyzm. – 2012. – Vyp. 20. – S. 122–132.
2. Morozova S. N. Turyzm v Avstryi / S. N. Morozova – M. : AST, 2000. – 122 с.

3. Patiichuk V. O. Krainoznavcha otsinka problem i perspektyv rozvytku turyzmu v Avstrii / V. O. Patiichuk, F. A. Tarasiuk // *Nauk. visn. Skhidnoievrop. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky. Seriiia : Neohrafichni nauky.* – 2011. – № 9. – S 162–170.
4. Rusanova A. Kharakterystyka resursnoi bazy razvytyia turyzma v Avstrii [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupa : <http://kraevedenie.net/2009/01/22/tour-austria/>
5. Turyzm v Avstrii. Federalnoe mynysterstvo nauky, yssledovanyia y ekonomyky, Stubenring 1, 1010 Vienna [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupa : www.bmwf.at
6. Austria Invest in the European Champion for Tourism [Electronic resource]. – Mode of access : https://investinaustria.at/en/downloads/brochures/ABA_Tourism_Austria_2018.pdf
7. Austria Tourist Arrivals [Electronic resource]. – Mode of access : <https://tradingeconomics.com/austria/tourist-arrivals>
8. Economic Significance of Tourism in Austria. ABA Invest in Austria [Electronic resource]. – Mode of access : <https://investinaustria.at/en/sectors/tourism/>
9. Egon Smeral. The economic impact of tourism in Austria / Smeral Egon // *The Tourist Review.* – 1995. – Vol. 50. – Issue : 3. – P. 18–22 [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/eb058193>
10. European Union Tourism Trends World Tourism Organization (UNWTO) [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419470>
11. OECD Tourism Trends and Policies 2018 [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/tour-2018-en.pdf?expires=1537638339&id=id&accname=guest&checksum=7BAA3114D719D40D454DA09C48791BCE>
12. Statistical Yearbook 2017 [Electronic resource]. – Mode of access : http://wko.at/statistik/jahrbuch/2017_Englisch.pdf
13. The Statistics Portal. Austria [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.statista.com/statistics/413169/number-of-nights-spent-in-short-stay-accommodation-in-austria/>
14. Travel & tourism economic impact 2017. Austria [Electronic resource]. – Mode of access : <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impact-research/countries-2017/austria2017.pdf>

Пикулык Оксана, Захарунь Марина. Особенности развития туристической отрасли в Австрии. В статье исследуются современные особенности развития туризма в Австрии. Проанализированы основные показатели туристической сферы страны. Отмечен высокий уровень развития туристической инфраструктуры в стране. Выявлено, что в стране созданы все предпосылки для предоставления высококачественных туристических услуг. Показано место Австрии среди стран мира по индексу конкурентоспособности туризма. Осуществлен анализ показателей, касающихся доходов от туризма. Отмечено, что в стране наблюдается положительная динамика поступлений от иностранного туризма. Выявлено, что Австрия является европейским лидером по доходам от туризма на душу населения. Охарактеризована динамика туристических потоков страны. Отмечено, что иностранный туризм значительно преобладает над внутренним. Исследованы региональные различия туристических потоков в Австрии. Отмечено страны, которые являются главными поставщиками туристов в Австрию. Исследованы особенности и основные направления региональной туристической политики страны. Определены основные приоритетные задачи развития туристической сферы в Австрии.

Ключевые слова: туристическая отрасль, Австрия, индекс конкурентоспособности туризма, туристическая инфраструктура, туристическая политика, туристическая деятельность.

Pikulyk Oksana, Zakharun Marina. Features of the tourism industry in Austria. The article explores the current features of the development of tourism in Austria. The main indicators of the country's tourism sector are analysed. The high level of development of tourist infrastructure in the country is noted. It was revealed that the country created all the prerequisites for providing high-quality tourist services. The place of Austria among the countries of the world according to the Travel and Tourism Competitiveness Index is shown. The analysis of indicators related to tourism revenues has been analysed. It is noted that there is a positive dynamics of revenues from foreign tourism in the country. It is revealed that Austria is the European leader in terms of tourism income per capita. The dynamics of tourist flows of the country is described. It is noted that foreign tourism significantly dominates the internal. The regional differences of tourist flows in Austria are investigated. The countries which are the main suppliers of tourists in Austria are noted. The features and main directions of the country's regional tourism policy are explored. The main priority tasks of tourism development in Austria are determined.

Key words: tourism industry, Austria, Travel and Tourism Competitiveness Index, tourist infrastructure, tourism policy, tourism activity.

Стаття надійшла до редколегії
19.10.2018 р.